

Aaro Sahari
Jatko-opiskelija
Helsingin yliopisto

aaro.sahari@helsinki.fi

Runebergistä Jääsaloon – suomalaisen talvimerenkulun teknologinen kehitys ja kansallinen merkitys 1878-1978.

Arvioin esitelmässä uudelleen aihetta koskevaa historiankirjoitusta oman käynnissä olevan ja väitöskirjaani liittyvän tutkimuksen valossa. Rakennan vertailuni teknologisen nationalismin käsitteen varaan ja osoitan ne toimintamallit ja keinot, joilla talvimerenkulkua edistäneet toimijat ovat pyrkineet tietoisesti rakentamaan suomalaista talvimerenkulkuosaamista, -yhteisöä ja näiden yhteiskunnallista arvostusta fennomanian ajalta Kylmään sotaan.

Tutkimukseni liittyy kiinteästi päivien teemaan Suomi saarena talvimerenkulun teknologisen kehityksen transnationaalisten verkostojen, jäänmurtajille annettujen kansallisten merkitysten, sekä Suomen huoltovarmuuden ja liikennejärjestelmien kehityksen kautta. Ennen Suomen itsenäistymistä vuonna 1917 jäänmurtajat nähtiin välineenä Suomen modernisaation ja eurooppalaisten yhteyksien rakentamiseen. Itsenäisyyden alkuvuosikymmeninä niistä tuli vakiintuva osa ulkomaankaupan tukiverkkoa sekä suomalaisen teknologisen kehityksen lippulaiva. Toisen maailmansodan jälkeen juuri jäänmurtajat sidottiin sekä hyvien idänsuhteiden ylläpitoon että kansallisen aluepolitiikan logistisiin ratkaisuihin samalla kun ne sisäistettiin suomalaisuuden olennaiseksi symboliksi.

Esitelmäni rakentuu laivanrakennusta ja jäänmurtajateknologian kehitystä koskevien tutkimuksieni sekä Aalto Yliopiston teollistumisen historian oppiaineen tohtorikoulutettava Saara Matalan kanssa tekemäni Suomen talvimerenkulun kehitystä 1878-1978 käsittelevän artikkelin pohjalle jatkaen Helsingin yliopiston merihistorian oppiaineen ja Suomen merimuseon kanssa vuonna 2014 tekemääni yhteistyötä jäänmurtaja Voiman (II) historian parissa.